

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. проректора ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи

 Володимир ШКОЛЬНИКОВ

2026 року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувача кафедри ортопедичної стоматології

 Едуард БЕЛЯЄВ

“26” серпня 2026 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Спеціальність	ІІ Стоматологія
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Освітня програма	ОПП «Стоматологія», 2025
Навчальний рік	2026-2027
Кафедра	Ортопедичної стоматології
Лектори	Наталія БАБІЙЧУК, Альона ГЛУШАК, Олександр ПРОКОПЕНКО
Контактна інформація	Ел. адреса кафедри: ort.stom@vnmu.edu.ua Адреса: вул. Героїв поліції, 34 Телефон: (0432) 66-18-00
Укладач силабусу	Наталія БАБІЙЧУК, старший викладач Альона ГЛУШАК, кандидат медичних наук, доцент

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ОК 22// дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	2 курс (III, IV семестри)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	105 годин /3,5 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	3 змістових модулів
Структура дисципліни	Лекції 10 год Практичні заняття 44 год Самостійна робота 51 год
Мова викладання	Українська, англійська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність

Пропедевтика ортопедичної стоматології – це навчальна дисципліна, що Пропедевтика ортопедичної стоматології – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти на фантомах, моделях певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з дефектами коронкової частини зуба, з частковою та повною адентією. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використовують у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю.

Предметним напрямком програми є вивчення устаткування стоматологічного кабінету, основних стоматологічних інструментів та правила роботи з ними, правила асептики і антисептики під час стоматологічного прийому, дезінфекція і стерилізація стоматологічного інструментарія та обладнання, функціональна анатомія зубощелепного апарату, компоненти жувального апарату та їх взаємодія; функціональна анатомія оклюзійної поверхні зубів, фізіологічні та патологічні види прикусів, методи та послідовність обстеження ортопедичних пацієнтів, класифікації та фізико-хімічні властивості основних та допоміжних стоматологічних та зуботехнічних матеріалів, основні технологічні процеси виготовлення незнімних та знімних зубних протезів. Студенти знайомляться з організацією та роботою зуботехнічної лабораторії та її підрозділів, клінічних кабінетів, оформленню документації.

Передреквізити:

- анатомії людини та фізіологія людини;
- гістології, ембріології та цитології;
- медичної біології;
- медичної хімії;
- біологічної та біоорганічної хімії;
- медичної фізики;
- мікробіології, вірусології та імунології.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни – формування у студента теоретичних і практичних знань, необхідних майбутньому фахівцю, для можливості їх подальшого застосування при лікуванні пацієнтів оволодіння на пацієнтах методикою виконання певних стоматологічних маніпуляцій, які використовуються при лікуванні пацієнтів з повною

відсутністю зубів, із щелепно-лицевими травмами, та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортопедичної стоматології.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності ІІ «Стоматологія», освітньої програми «Стоматологія» дисципліна «Пропедевтика ортопедичної стоматології» забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- інтегральна (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

- Спеціальні (Фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

Постреквізити (Postrequisite)

Пропедевтика ортопедичної стоматології як навчальна дисципліна закладає фундамент для формування в подальшому наступних програмних результатів навчання згідно з освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності ІІ «Стоматологія», освітньої програми «Стоматологія», а саме:

3. Результати навчання.

ПРН 2 Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5, П.4, 11, 14).

ПРН 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 17 Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 19 Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Результати навчання для дисципліни.

По завершенню вивчення дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології» студент повинен **знати**:

Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки та лабораторії. Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника. Анатомічна будова верхньої та нижньої щелепи. Спільні риси та відмінності у їх розвитку і будові. Анатомічна будова й функція скронево-нижньощелепного суглобу, з'єднання нижньої щелепи з основою черепа. Жувальні м'язи. Їх будова, функція, місця прикріплення та вектор напрямку дії. Компоненти жувального апарату. М'язево-нервовий та суглобовий комплекс, функціональна оклюзія. Їх характеристика та взаємодія. Зуби, зубні ряди. Анатомо-топографічні особливості будови коронкової та кореневої частини різних функціональних груп зубів. Фактори, що забезпечують цілісність та стійкість зубних рядів. Зубна, базальна й альвеолярні дуги. Оклюзійна площина. Трансверзальні й сагітальні оклюзійні криві. Функціональна анатомія оклюзійної поверхні фронтальних груп зубів, їх значення в артикуляції нижньої щелепи.

Функціональна анатомія оклюзійної поверхні бічних груп зубів, їх значення в артикуляції нижньої щелепи. Опорні та направляючі горби. Фізіологічні види прикусів та їх ознаки. Характеристика ортогнатичного прикусу. Патологічні види прикусів. Характеристика та ознаки. Окклюзія зубних рядів. Визначення. Види окклюзії. Контакти зубних рядів в передній та бічних окклюзіях. Ознаки центральної окклюзії. Артикуляція нижньої щелепи. Рухи нижньої щелепи в вертикальній, сагітальній та трансверзальній площинах. Фактори окклюзії. Фази жувальних рухів за Гізі. Послідовність обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження. Клінічні та додаткові методи обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології. Попередній та остаточний діагноз. Складові частини. Історія хвороби та правила її ведення. Групи дефектів зубних рядів за А.І. Бетельманом для визначення центральної окклюзії. Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ). Класифікація дефектів зубних рядів за Бетельманом та Кеннеді. Асептика та антисептика, дезінфекція та засоби профілактики СНІДу на стоматологічному прийомі. Засоби захисту лікаря-стоматолога проти вірусного гепатиту, ВІЛ. Види відбиткових ложок, їх характеристика. Вибір відбиткової ложки в залежності від виду протезування. Відбитки. Визначення й класифікації. Вимоги та межі анатомічних відбитків. Методика отримання відбитків. Класифікації відбиткових матеріалів, що застосовуються в ортопедичній стоматології. Вимоги до відбиткових матеріалів. Показання до застосування. Гіпс. Склад, формула. Класифікації. Застосування в клініці ортопедичної стоматології та зуботехнічній лабораторії. Фізико-хімічні властивості гіпсу. Стадії кристалізації. Каталізатори та інгібітори реакції кристалізації. Коефіцієнти розширення. Види гіпсових моделей. Технології виготовлення гіпсових моделей щелеп. Термопластичні й кристалізуючі відбиткові матеріали. Представники. Фізико-хімічні властивості. Етапи отримання відбитків термопластичними матеріалами. Показання до застосування альгінатних мас. Представники. Показання до застосування. Методики отримання альгінатних відбитків. Тіксотропність. Умови зберігання альгінатних відбитків в різних середовищах. Силіконові відбиткові матеріали. Класифікації. Представники. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування. Техніки отримання відбитків силіконовими матеріалами. Одношарові та двошарові відбитки. Поліефірні відбиткові матеріали. Представники. Фізико-хімічні властивості. Гідрофобність й гідрофільність. Показання до застосування. Можливі ускладнення при отриманні відбитків і їх попередження. Методи дезінфекції відбитків. Основні матеріали, що використовуються в клініці ортопедичної стоматології. Пластмаси, фарфор, матеріали на основі діоксиду цирконію, композитні матеріали. Характеристика, склад, властивості, спосіб застосування. Допоміжні матеріали, які використовуються в клініці ортопедичної стоматології. Моделювальні, формувальні, абразивні матеріали. Характеристика, застосування. Матеріали для фіксації ортопедичних конструкцій. Цементи. Характеристика, властивості, спосіб застосування. Види зубних протезів. Загальна характеристика незнімних протезів. Основні технологічні процеси виготовлення незнімних конструкцій зубних протезів. Загальна характеристика знімних протезів. Основні технологічні процеси виготовлення знімних конструкцій зубних протезів.

вміти:

Тракувати функціональну анатомію жувального апарату, його компонентів та їх взаємодію. Визначати топографічну приналежність зубів. Визначати види фізіологічних та патологічних прикусів на гіпсових моделях. Визначати послідовність обстеження ортопедичних пацієнтів. Сформулювати послідовність заповнення історії хвороби ортопедичного пацієнта. Формулювати основні складові частини діагнозу. Встановити анатомічну частину діагнозу ортопедичному пацієнту згідно класифікацій дефектів зубних рядів за Бетельманом та Кеннеді. Розрахувати втрату жувальної ефективності за Агаповим. Визначати індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ). Підібрати відбиткову ложку на верхню та нижню щелепу. Отримати повний анатомічний відбиток з моделі різними відбитковими матеріалами.

Оцінити отриманий відбиток відповідно вимогам.

Володіти технікою виготовлення гіпсових моделей верхньої та нижньої щелеп та оформлення їх цоколя.

Визначати показання до виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів залежно від топографії дефектів зубних рядів.

Тракувати основні технологічні етапи виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів.

4. Зміст та логістика дисципліни

МОДУЛЬ №1: Пропедевтика ортопедичної стоматології Змістових модулів 2	III семестр 75 годин 2,5 кредити	Лекції 10 годин Практичні заняття № <u>1-14</u> Теми для самостійного опрацювання № <u>1-8</u>
МОДУЛЬ №2: Клінічне матеріалознавство Змістових модулів 1	IV семестр 30 годин 1 кредит	Практичні заняття № <u>15-22</u> Теми для самостійного опрацювання № <u>9-10</u>

Дисципліна включає 21 тему і підсумкове заняття, які поділені на 2 модулі, 3 змістових модулів.

МОДУЛЬ 1. Пропедевтика ортопедичної стоматології

Змістовий модуль 1. Організація роботи ортопедичного кабінету та зуботехнічної лабораторії. Морфологічна та функціональна анатомія жувального апарату людини.

Тема 1. Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки та лабораторії. Робоче місце лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника.

Тема 2. Анатомо-функціональні особливості будови зубощелепної системи. Будова зубних рядів. Зубні дуги та їх форма на верхній та нижній щелепах. Фактори, які забезпечують стійкість зубного ряду. Поняття про зубну, альвеолярну та базальну дуги. Основи моделювання анатомічної форми коронок зубів.

Тема 3. Анатомо-функціональні особливості будови скронево-нижньощелепного суглобу, пародонту. Мускулатура зубощелепної системи. Мімічна мускулатура. Жувальна мускулатура. Абсолютна сила жувальних м'язів. Поняття “жувальний тиск”, “жувальна сила”, “жувальна ефективність”. Біомеханіка зубощелепної системи. Різновиди рухів нижньої щелепи (вертикальні, сагітальні, трансверзальні). Жування. Фази жування.

Тема 4. Оклюзійні криві. Оклюзійна площа. Артикуляція та оклюзія. Види оклюзії. Прикус. Різновиди фізіологічних та патологічних прикусів. Їх ознаки. Оклюзійна поверхня зубних рядів.

Тема 5. Етика та деонтологія в клініці ортопедичної стоматології. Асептика та антисептика, дезінфекція та засоби профілактики СНІДу на стоматологічному прийомі. Засоби захисту лікаря-стоматолога проти вірусного гепатиту, ВІЛ.

Змістовий модуль 2. Діагностика в ортопедичній стоматології. Види зубних протезів і основні технологічні процеси їх виготовлення.

Тема 6. Діагностика в ортопедичній стоматології. Симптом, синдром, патологічний стан, хвороба, нозологічна форма. Методи обстеження хворих в клініці ортопедичної стоматології. Порядок проведення обстеження (схема). Суб'єктивне обстеження пацієнта.

Тема 7. Об'єктивне обстеження (загальний огляд обличчя, обстеження СНЩС, характеру та ступеню відкривання рота, обстеження зубів і зубних рядів, слизової оболонки порожнини рота).

Тема 8. Додаткові методи обстеження в клініці ортопедичної стоматології. Антропометрія, електроміографія, реографія, гальванометрія, електроодонтодіагностика, оклюзографія. Самостійне визначення жувальної ефективності за Агаповим. Рентгенологічні методи обстеження в ортопедичній стоматології: внутрішньоротова контактна рентгенографія, томографія, телерентгенографія, ортопантомографія, панорамна рентгенографія.

Тема 9. Оклюзія. Види оклюзії. Групи дефектів зубних рядів за А.І. Бетельманом для визначення центральної оклюзії.

Тема 10. Вивчення діагностичних моделей щелеп. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Оклюдатори, артикулятори.

Тема 11. Класифікації дефектів зубних рядів. Історія хвороби в ортопедичній стоматології. Основні розділи та їх коротка характеристика. Діагноз в ортопедичній стоматології (основний та супутній).

Тема 12. Самостійне обстеження пацієнта. Постановка діагнозу. Заповнення історії хвороби (форма 043-О).

Тема 13. Види зубних протезів. Загальна характеристика незнімних протезів. Основні технологічні процеси виготовлення незнімних конструкцій зубних протезів.

Тема 14. Види зубних протезів. Загальна характеристика знімних протезів. Основні технологічні процеси виготовлення знімних конструкцій зубних протезів. Залік

МОДУЛЬ 2. Клінічне матеріалознавство

Змістовний модуль 3. Клінічне матеріалознавство

Тема 15. Матеріали, що застосовуються в клініці ортопедичної стоматології. Характеристика. Класифікація. Відбитки. Відбиткові матеріали. Класифікація відбиткових матеріалів. Вимоги до них. Відбиткові ложки. Різновиди. Вибір відбиткової ложки. Методи отримання відбитків. Оцінювання відбитків. Дезінфекція відбитків.

Тема 16. Твердокристалічні і термопластичні відбиткові матеріали. Їх хімічний склад, характеристика. Показання до застосування в клініці ортопедичної стоматології. Отримання відбитка термопластичними відбитковими матеріалами.

Тема 17. Альгінатні відбиткові матеріали. Їх склад, властивості. Показання до застосування в клініці ортопедичної стоматології. Отримання анатомічного відбитка альгінатними матеріалами.

Тема 18. Силіконові відбиткові матеріали. Їх склад, характеристика. Показання до застосування в клініці ортопедичної стоматології. Ретракція ясен. Отримання анатомічного відбитка силіконовими матеріалами.

Тема 19. Поліефірні та тіоколові відбиткові матеріали. Їх склад, характеристика. Показання до застосування в клініці ортопедичної стоматології. Можливі помилки і ускладнення, які виникають при отриманні відбитків. Профілактика їх виникнення та способи усунення.

Тема 20. Основні матеріали, що використовуються в клініці ортопедичної стоматології. Пластмаси, фарфор, матеріали на основі діоксиду цирконію, композитні матеріали. Характеристика, склад, властивості, спосіб застосування. Метали і сплави, які застосовуються в ортопедичній стоматології. Склад, властивості і технологічні особливості їх застосування.

Тема 21. Допоміжні матеріали, які використовуються в клініці ортопедичної стоматології. Моделювальні, формувальні, абразивні матеріали. Характеристика, застосування. Матеріали для фіксації ортопедичних конструкцій. Цементи. Характеристика, властивості, спосіб застосування.

Тема 22. ПК - диференційний залік.

Теми лекцій:

- 1 Функціональна анатомія жувального апарату людини. Поняття про оклюзію та артикуляцію. Види фізіологічних та патологічних прикусів. Їх ознаки. Скренево-нижньощелеповий суглоб, біомеханіка жувального апарату.
- 2 Суб'єктивні та об'єктивні методи обстеження хворого. Додаткові методи обстеження (електроміографія, реопародонтографія,). Статичні та функціональні методи визначення жувального тиску та жувальної ефективності. Історія хвороби в клініці ортопедичної стоматології. Її основні складові частини. Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ).
- 3 Основні та допоміжні матеріали, що застосовуються в ортопедичній стоматології. Класифікація. Їх загальна характеристика, основні властивості та вимоги до них. Застосування. Технологія використання.
- 4 Відбитки. Відбиткові матеріали, що використовуються в клініці ортопедичної стоматології. Їх класифікація. Характеристика. Загальні вимоги до відбиткових матеріалів. Покази до застосування. Моделі. Техніка виготовлення. Матеріали для виготовлення моделей.

5 Види знімних та незнімних конструкцій зубних протезів. Основні технологічні процеси їх виготовлення.

Теми для самостійного опрацювання:

1. Біомеханіка рухів нижньої щелепи
2. Правова відповідальність лікаря стоматолога і медичного персоналу. Основні правопорушення медичних працівників. Правова відповідальність студента.
3. Психопрофілактика в ортопедичній стоматології. Психологічна підготовка пацієнтів перед протезуванням порожнини рота.
4. Методологія виготовлення аналогових відбитків.
5. Методологія отримання відбитків альгінатними відбитковими матеріалами. Методологія отримання відбитків силіконовими відбитковими матеріалами.
6. Виготовлення гіпсових моделей щелеп, оформлення їх цоколів Гіпсування моделей до оклюдатора та артикулятора.
7. Основні матеріали, що використовуються в клініці ортопедичної стоматології. Пластмаси, фарфор, матеріали на основі діоксиду цирконію, композитні матеріали. Характеристика, склад, властивості, спосіб застосування.
8. Визначення центральної оклюзії/центрального співвідношення при виготовленні часткових змінних протезів (ЧЗП).
9. Методологія отримання відбитків поліефірними відбитковими матеріалами.
10. Моделювальні матеріали.

Перелік практичних навичок з дисципліни Пропедевтика ортопедичної стоматології:

1. Встановити діагноз ортопедичному пацієнту згідно класифікацій дефектів зубного ряду за Бетельманом та Кеннеді.
2. Розрахувати жувальну ефективність.
3. Підібрати відбиткову ложку на верхню та нижню щелепу в залежності від відбиткової маси.
4. Приготувати термопластичну відбиткову масу.
5. Приготувати альгінатну відбиткову масу.
6. Приготувати силіконову відбиткову масу.
7. Отримати анатомічний відбиток з верхньої та нижньої щелеп термопластичною відбитковою масою.
8. Отримати анатомічний відбиток з верхньої та нижньої щелепи альгінатною відбитковою масою.
9. Отримати анатомічний відбиток з верхньої та нижньої щелепи силіконовою відбитковою масою.
10. Провести оцінку якості виготовленого відбитка.
11. Провести дезінфекцію відбитків.
12. Виготовити модель верхньої щелепи та оформити її цоколь.
13. Виготовити модель нижньої щелепи та оформити її цоколь.

Самостійна робота студентів передбачає: теоретична підготовка до практичних занять; опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми і практичної мети заняття; самостійне здобуття знань по темах, які не входять до плану аудиторних занять; аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкового контролю з дисципліни (диференційованого заліку).

Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра ортопедичної стоматології/Студенту/Очна форма навчання/стоматологія/2курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології>. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, контроль виконання стоматологічних маніпуляцій на симуляційному фантомі.
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий семестровий контроль (залік) по завершенню III семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна-інформація/Основні-документи)
Підсумковий контроль дисципліни – диференційний залік.	Методи: усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна-інформація/Основні-документи))
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна-інформація/Основні-документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за передекзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) (для дисциплін, які входять до Крок 1,2) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав

Оцінювання дисципліни	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.
-----------------------	---

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Студент повинен бути одягнений у медичний одяг (медичний халат чи медичний костюм) та бути у змінному взутті.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Дозволяється з навчальною метою під час обговорення теоретичного матеріалу, дискусій, забороняється під час усного та письмового опитування з метою об'єктивної оцінки знань студента.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/Основні-документи/Кодекс-академічної-доброчесності>). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна+інформація/Основні+документи>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології>) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен самостійно опрацювати пропущену тему та відповісти на поставлені

черговим викладачем питання. Лекції відпрацьовуються безпосередньо лектору за наявності конспекту лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна+інформація/Основні+документи>). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна+інформація/Основні+документи>).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна+інформація/Основні+документи>).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна+інформація/Основні+документи>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meet. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології> в розділі “Студенту” або “Новини”).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

Навчальні ресурси. Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології>). Консультації проводяться згідно графіку консультацій.

Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології>)

Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології>).

Рекомендована література

Основна:

1. Лекції кафедри ортопедичної стоматології.
2. Пропедевтика ортопедичної стоматології: підручник / П.С. Фліс, Г.П. Леоненко, І.А. Шинчуковський та ін.; за ред. П.С. Фліса. — 2-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 328 с.
3. Пропедевтика ортопедичної стоматології : [підручник для студентів вищих навч. закладів] / за заг. ред. Короля Д. М.; Д. М. Король, М. Д. Король, М. Я. Нідзельський та ін. - Вінниця : Нова книга, 2019. - 327 с.
4. Матеріалознавство в стоматології : [навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів] / за заг. ред. Короля Д. М.; Д. М. Король, М. Д. Король, В. М. Дворник та ін. - Вінниця : Нова Книга, 2019. - 395 с.
5. Альбом із пропедевтики ортопедичної стоматології: навчальний посібник / П. А. Гасюк та ін. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. — 222 с.
6. Ортопедична стоматологія: підручник / М. М. Рожко, В. П. Неспрядько, І. В. Палійчук та ін. ; за ред. М. М. Рожка. — Київ : ВСВ «Медицина», 2020. — 720 с.
7. Propedeutics of orthopedic stomatology: textbook / ed. M. D. Korol. -Vinnytsya : Nova Knyha, 2019.

Допоміжна:

1. StudBook з ортопедичної стоматології / [П. А. Гасюк], Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган та ін. — Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2020. — 372 с.
2. Беляєв Е.В., Король Д.М., Гасюк П.А. та ін. Основні технології виготовлення зубних протезів (навчальний посібник). — Вінниця: ТОВ «Твори», 2019. — 104 с.
3. Король Д.М., Козак Р.В., Ткаченко І.М. Сестринська практика в ортопедичній та терапевтичній стоматології. — Полтава: ЧП Мирон І.А., 2015. — 120 с.
4. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. — К.: Книга-плюс, 2016. — 604 с.
5. The basic technologies of dentures producing: A textbook / E.V. Beliaiev, P.A. Hasiuk, B.Y. Komnatskyi, A.L. Kondratiuk, V.O. Orlovskyi, S.O. Rosolovska, A.B. Vorobets. - Vinnitsya: 2019. "TVORU" LCC. - 122 p.
6. Orthopaedic Dentistry: lecture course: lecture training text-book for IV-V academic years students of stomatological faculty with English language form of study / V. Novikov [et al.]. ; eds.: V. Novikov, V. Dvornyk ; Ukrainian medical stomatological academy. - Lviv : Magnolia 2019. - 205 p.

Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри <http://www.vnmu.edu.ua/кафедра-ортопедичної-стоматології>
2. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
3. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
5. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
6. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
7. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Силабус з дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології» обговорено та затверджено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології протокол №1 від «26» серпня 2026 року.

Відповідальний за курс _____ Наталія БАБІЙЧУК

Завідувача кафедри _____ Едуард БЕЛЯЄВ
ортопедичної стоматології